

Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Інститут вищої освіти НАПН України
Маріупольський державний університет

Міжнародна науково-практична конференція

**«Інтернаціоналізація як фактор конкурентоспроможності
сучасного університету»**

25-26 травня 2017 року

Збірник матеріалів конференції

Україна – Маріуполь – МДУ

ББК 94.3
УДК 061.3(063)

Інтернаціоналізація як фактор конкурентоспроможності сучасного університету: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (25-26 травня 2017 року). – Маріуполь, 2017, 372 с.

Редакційна колегія:

Головний редактор : доктор політичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, Почесний Генеральний консул Республіки Кіпр у Маріуполі **К.В. Балабанов**

Заступник головного редактора: доктор економічних наук, професор **О.В. Булатова**

Члени редколегії: доктор філологічних наук, професор **С.В. Безчотнікова**; кандидат філологічних наук, доцент **В.О. Дворянкін**; кандидат педагогічних наук, доцент **Л.В. Задорожна-Княгницька**; кандидат педагогічних наук, доцент **Ю.М. Кажан**; кандидат педагогічних наук, професор **Ю.М. Косенко**; доктор історичних наук, професор **В.Ф. Лисак**; кандидат економічних наук, доцент **Х.С. Мітюшкіна**; кандидат філологічних наук, доцент **О.А. Новицька**; доктор філологічних наук, професор **О.Г. Павленко**; кандидат історичних наук, доцент **І.О. Петрова**; кандидат педагогічних наук, доцент **О.Б. Проценко**; доктор економічних наук, професор **Р.О. Толпежніков**; кандидат політичних наук, професор **М.В. Трофименко**; кандидат філологічних наук, професор **С.В. Шепітько**

**Рекомендовано до друку та поширення мережею Інтернет науковою радою
Маріупольського державного університету
(протокол №2 від 11.05.2017)**

Збірник містить тези учасників Міжнародної науково-практичної конференції, які висвітлюють питання щодо конкурентоспроможності сучасного університету в умовах глобалізації; інтернаціоналізації вищої освіти; академічної мобільності як чинника інтеграції України у міжнародний освітній простір; розвитку лідерського потенціалу університетів в умовах інтернаціоналізації; забезпечення якості вищої освіти.

S. Oriekhova, O. Gerasimova

DISTANCE LEARNING AS A TOOL FOR VIRTUAL INTERNATIONALIZATION OF HIGHER EDUCATION

The article is devoted to the concept of distance learning in terms of the internationalization of higher education in Ukraine. In current market conditions, the process of internationalization offers opportunities and mechanisms to improve the quality of education. Strengthening international component in the activities of Ukrainian higher education institutions depends on a clearly formulated its communication policy. That's why the pressing issue is to develop a control system of internal and external processes. It directly influences the development of higher education institutions and determines solving problems of increasing competitiveness, solving issues in the development of science and European integration of the Ministry of Education and Science of Ukraine.

Keywords: higher education, distance learning, internationalization, information systems and technology, computer systems.

УДК 327.5 (477) «2016/2017» (043)

Пахоменко С.П.

УНІВЕРСИТЕТИ ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ ЯК МАЙДАНЧИКИ ДЛЯ НАУКОВОГО ОБГОВОРЕННЯ «УКРАЇНСЬКОЇ КРИЗИ»

У тезах розглядаються деякі аспекти співробітництва університетів Центрально-Східної Європи у питаннях дослідження і обговорення «української кризи». Висвітлено результати ряду конференцій та круглих столів в Університеті Тарту, Університеті Коменського (Братислава) тощо, присвячених даній проблематиці. Показано участь кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики Маріупольського державного університету в цих заходах.

Ключові слова: «українська криза», Центрально-Східна Європа, університет, пропаганда, міжнародна безпека.

«Українська криза» - вже усталена назва тих подій і процесів, що відбуваються в Україні з зими 2013/2014 р. і до сьогоднішнього дня. Вона охоплює собою три складових, які мають хронологічні і якісні відмінності: 1) громадські протести проти режиму Януковича, що завершилися його падінням і зміною влади; 2) анексія Криму Російською Федерацією; 3) гібридна війна Росії проти України на Донбасі.

Російська агресія в Україні безпосереднім чином становить загрозу для європейської безпеки, адже були порушені чинні принципи міжнародного права, дестабілізована система міжнародних відносин, з'явився прецедент для застосування сили у реалізації геополітичних інтересів, що відкриває можливості «гри не по правилах» для окремих суб'єктів міжнародних відносин. Тому на рівні наукового експертного середовища проблеми української кризи набули чималої актуальності. Особливо це стосується країн Центральної та Східної Європи, які через геополітичні та історичні обставини особливо занепокоєні зовнішньою політикою РФ. Природно, що університети як осередки наукової думки є флагманами у процесі обговорення актуальної української тематики.

Тут розглянемо ті заходи, участь в яких прийняли вчені з кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики МДУ.

Так, у жовтні 2015 р. у Тартуському університеті (Естонія) проходила міжнародна конференція «Російськомовні на пострадянському просторі: порівняльні підходи». На конференції порушувалися актуальні питання, пов'язані як з економічним, політичним, соціокультурним становищем російськомовних громадян у пострадянських країнах, так і з використанням їх в агресивній зовнішній політиці Російської Федерації. Обговорювалися також концептуальні засади так званого «русського миру» і ті небезпеки, які закладені у цій

доктрині для сусідніх країн. У підсумку учасники конференції висловили спільну думку щодо необхідності об'єднання дослідницьких зусиль вчених Східної Європи з метою вивчення напрямів впливу Росії на російськомовних громадян сусідніх країн, вироблення чіткої та ефективної контрпропагандистської стратегії задля забезпечення інформаційної і державної безпеки своїх країн [1].

Наукова кооперація кафедри МВ та ЗП с колегами з Тартуського університету і Естонського національного коледжу оборони (Таллінн) позначилися публікацією мариупольських викладачів в тематичному випуску Естонського журналу мілітарних студій «Криза в Україні та інформаційні операції Російської Федерації», а також участю наукового співробітника Центру орієнтальних досліджень при Університеті Тарту Володимира Сазонова у круглому столі «Роль зовнішнього фактора в суспільно-політичній кризі на Південному Сході України», який проходив у МДУ [2].

Кафедра східноєвропейських студій Університету Коменського (Братислава, Словацька Республіка) з вересня 2016 р. реалізовує проект «Україна у русі», який передбачає запрошення словацьких, австрійських, українських вчених для висвітлення питань стосовно суспільно-політичної ситуації в Україні та розвитку громадянського суспільства. Доцент кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики МДУ Сергій Пахоменко презентував лекцію для студентів університетів на тему «Ідентичність і технології пропаганди: приклад Донбасу» Лекція Сергія Пахоменка була присвячена технологіям пропагандистського впливу на свідомість та ідентифікацію населення Донбасу. Відповідаючи на питання словацьких студентів, лектор розповів про різні аспекти використання терміну «Донбас» та пояснив походження чуток щодо утиску прав російськомовного населення на Сході України [3].

У квітні 2017 р. кафедра МВ та ЗП організувала круглий стіл «Роль зовнішнього фактора в суспільно-політичній кризі на Південному Сході України». В ньому прийняв участь викладач Університету Миколаса Ромеріса (Вільнюс, Литва) Алвідас Медалінскас. Круглий стіл проходив за трьома тематичними секціями: «Роль зовнішнього фактора у формуванні передумов суспільно-політичної кризи на Південному Сході України», «Українська криза і зарубіжні країни: спектр позицій і оцінок», «Міжнародні організації та проблема вирішення суспільно-політичної кризи на Південному Сході України» [4].

Учасники та гості обговорювали роль європейських країн і громадських організацій у врегулюванні українського суспільно-політичної кризи. Також приділили увагу способу вирішення проблем внутрішньо переміщених осіб, розглянули техніки російської пропаганди, а також успішні стратегії безпеки в міжнародному просторі.

Під час дискусії учасники отримали можливість обмінятися думками та досвідом із зазначених тем і обговорити перспективи подальшого науково-освітнього співробітництва.

Таким чином, залучення в міжуніверситетське наукове і експертне співробітництво з питань «української кризи» науковців з університету, що безпосередньо функціонує в зоні конфлікту, надає більш широкі можливості дослідження даної проблематики.

Список використаної літератури

1. International conference on Russians and Russian Speakers in the Post-Soviet Space / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://sotsiaaltheadused.ut.ee/en/news/international-conference-russians-and-russian-speakers-post-soviet-space>
2. Pakhomenko S., Tryma K. Identity and propaganda in Russian – Ukrainian Hybrid Warfare //SOJATEADLANE. Estonian Journal of Military Studies. 2016 - № 2. – p. 42-54.
3. Інтернет-сайт проекту «Україна в русі»/ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ukrajinavpohybe.sk/partneri/>
4. У МДУ відбувся круглий стіл «Роль зовнішнього фактора в суспільно-політичній кризі на Південному Сході України» / [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://mdu.in.ua/news/u_mdu_vidbuvsja_kruglij_stil_rol_zovnishnogo_faktora_v_su_spilno_politichnij_krizi_na_pivdenному_skhodi_ukrajini/2017-04-26-1792